

ЛЮДИНА, В ЯКІЙ Є СОНЦЕ

Про Михася Ткача вже багато написано публіцистичних та літературознавчих статей. Тому повторюватися немає сенсу. Однак наголосимо ще раз на тому, що він має письменницький таланти, який пройнятий поезією українського народу і викликає у нас справжню гордість за українську літературу. Михайло Михайлович надзвичайно простий і привітний у стосунках з людьми, скромний і вдумливий.

Уже багато років Чернігівську ОУНБ ім. В. Г. Короленка поєднує творча дружба з письменником Михасем Ткачем. Усе починалося із краєзнавчих п'ятниць, які стали значним кроком до створення клубу «Краєзнавець». У рамках цього читацького об'єднання проводилися літературні вечори за участі місцевих поетів і прозаїків. Ось так і відбулося наше знайомство з Михайлом Михайловичем Ткачем.

На той час у нього вийшла перша книга прози (оповідання та повість) «Сонячний полудень», яку високо оцінив наш земляк, відомий український письменник Володимир Дрозд. З роками прозаїк видав низку інших чудових книжок. Романтично-пригодницька повість «Веселий Штанько», наповнена дотепним гумором, добром і людяністю, викликала значний читацький інтерес. Її було презентовано на засіданні клубу «Краєзнавець» 23 квітня 1998 р. Того дня завітали до бібліотеки брат Михася Ткача Микола Михайлович Ткач – відомий поет і етнолог та його дружина Надія Данилевська – поетеса і фольклорист. Відбулася задушевна розмова про творчість письменника, літературні процеси, які відбуваються в Україні, зокрема у нашому регіоні.

Презентація збірки оповідань і повісті «Багряні громи» Михася Ткача також відбулася на засіданні клубу «Краєзнавець». Відгуки учасників засідання були практично однотайні: збірка є найвагомішим доробком письменника і є ще одним доказом того, що Михайло Михайлович Ткач глибоко національний прозаїк.

У 1992 р. Михась Ткач став ініціатором створення літературної спілки «Чернігів», яка сприяла поживленню літературного процесу в області. У серпні того ж року спілка започаткувала мистецький і громадсько-політичний журнал «Літературний Чернігів». Ювілейні дати цього творчого об'єднання літератори неодноразово святкували разом із читачами бібліотеки. Так, з нагоди 20-річчя «Літературного Чернігова» відбулося засідання клубу «Краєзнавець», на якому презентували спецвипуск журналу «Толока», куди увійшли кращі твори членів літературної спілки «Чернігів». Відбулася церемонія нагородження лауреатів обласного літературного

*Чернігівські письменники та працівники бібліотеки
під час творчого вечора з нагоди вручення премії ім. Л. Глібова
у обласній науковій бібліотеці ім. В.Г. Короленка*

конкурсу, проведеного з нагоди ювілею. А директор ОУНБ ім. В. Г. Короленка Інна Михайлівна Аліференко представила «Покажчик змісту часопису «Літературний Чернігів» за 1992-2011 роки», підготовлений працівниками відділу краєзнавства та інформаційно-бібліографічного відділу бібліотеки.

Доброю традицією стало і щорічне вручення в ошатному читальному залі бібліотеки літературно-мистецької премії імені Леоніда Глібова, яку ще 1992 р. започаткував Михась Ткач та його однодумці. Саме тут Михайло Михайлович представляв лауреатів – чернігівських поетів Василя Струтинського, Миколу Лелюка, Володимира Сапона, Олександра Забарного, прозаїків Олексія Брика, Сергія Дзюбу, Віталія Леуса, авторку тексту відомої пісні «Козачка» Надію Галковську, дослідника-краєзнавця Володимира Шкварчука, літературознавця і критика Володимира Кузьменка, літературознавця і публіциста Тетяну Дзюбу, поета-перекладача, відомого в Україні лікаря-ортопеда Володимира Фриза, письменника, краєзнавця Станіслава Маринчика, артистів Тетяну Олійник і Олексія Биша та багатьох інших талановитих земляків.

На засіданнях клубу «Краєзнавець» Михайло Михайлович Ткач представляє не лише свої книги або твори членів літературної спілки «Чернігів». На презентації книги професора Ніжинського державного університету ім. М. В. Гоголя Григорія Васильовича Самойленка «Літературне життя Чер-

нігівщини в ХІІ-ХХ столітті» письменник знайшов лише йому притаманні слова, аби розкрити феномен покликання талановитої людини, видатного вченого, справжнього науковця, інтелектуала високої проби.

Літературно-музичний вечір «Вік прожити, відведений нам на землі, так яскраво, як зорі світили», присвячений пам'яті поета і журналіста Анатолія Андрійовича Олійника (1902-1936), який народився і помер у Борзні, відбувся у рамках засідання клубу «Краєзнавець» 2013 р. Фахівці відносять його до поетів розстріляного Відродження. Михайло Михайлович скористався можливістю виступити на вечорі і розповісти про Анатолія Олійника як про одного із найкращих ліриків української поезії не лише 20-х – 30-х років ХХ ст. Його вірші випробував час і вони засяяли для нас світлом далекого кохання. Тепло вітали присутні сина поета, кандидата технічних наук Олега Олійника, який приїхав з Москви. Він розповів про життєвий і творчий шлях батька, подарував бібліотеці збірку віршів «Віват, життя», куди увійшли раніше неопубліковані твори поета, і книгу власних досліджень «Знедолений Ікар: дещо про особистість поета Анатолія Олійника». А головний редактор журналу «Літературний Чернігів» Михась Ткач вручив Олегу Олійнику свіже число часопису з його статтею про батька.

Не можна не згадати і про літературний вечір «Променисте слово Майстра», присвячений пам'яті письменника, перекладача, літературознавця, уродженця с. Крути Ніжинського району, лауреата Шевченківської премії Ігоря Васильовича Качуровського (1918-2013), представника української літературної діаспори у Мюнхені. До 1991 року його ім'я в Україні було практично невідоме широкому загалу прихильників української літератури. З набуттям незалежності Україною хоча і повільно, але творчий доробок Ігоря Качуровського почав повертатися на Батьківщину. І в цьому є певна заслуга Михайла Михайловича Ткача. Вже з 1993 року на сторінках «Літературного Чернігова» публікуються поезії Ігоря Качуровського, його літературознавчі розвідки про Тараса Шевченка і Петра Одарченка, студії

Михась Ткач і Вікторія Солоннікова

і Станіслава Реп'яха про творчість самого Ігоря Васильовича Качуровського.

Популяризаторська діяльність Михася Ткача дає читачам бібліотеки уявлення про сучасне літературне життя Чернігівщини: відбувається зниження морального пафосу, типового для соцреалізму; завдяки зникненню цензури, необ-

*Автограф-сесія «Чернігівські письменники своїм шанувальникам». ОУНБ ім. Короленка.
27 вересня 2013 р.*

хідність у функціях заангажованості та визнання за літературою певної виховної суспільної ролі значно впала; література стала видом мистецтва. Твори сучасних чернігівських письменників відзначені переоцінкою цінностей та зверненням до тем, що були заборонені за радянських часів. Через доступ до творів іноземних авторів, українських творів 1920-1930-х років та до диспоруної літератури, в жур-

налі «Літературний Чернігів» значно розширилося стильове та тематичне різноманіття. За всім цим стоїть велике працелюбство Михася Ткача. Для нього, як для людини з талантом і любов'ю до праці, не існує перешкод.

Як редактор «Літературного Чернігова» Михайло Михайлович Ткач знайомить широкий читацький загал з творами художньої літератури місцевих авторів. Тривалий час на сторінках цього часопису, в рубриці «Нові книги чернігівців» публікувалися бібліографічні огляди творів письменників Сіверського краю, підготовлені працівниками відділу краєзнавства ОУНБ ім. В. Г. Короленка. У розділі «Люди і долі» часто з'являються історико-краєзнавчі нариси, присвячені нашим землякам. Їхні автори також бібліотечні працівники.

Вітаючи шановного пана Михася з ювілеєм, ми віримо, що наша творча дружба і співробітництво триватимуть ще багато, багато років. Тому що бібліотекар – розпорядник долі книг.

Від імені працівників відділу краєзнавства
Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка –
Ірина КАГАНОВА